

захисту та обслуговування населення, а також з різними клієнтами та групами клієнтів; проведення аналізу та моніторингу стану розвитку об'єктів соціально-педагогічної діяльності, участь в організації та здійсненні соціально-педагогічної, дослідницько-аналітичної, організаційно-управлінської діяльності.

Соціально-педагогічна практика дає можливість оволодіння основами декількох спеціалізацій як бази для успішної адаптації у мінливих соціальних умовах і підвищення свого професійного саморозвитку. Відповідно, студенти повинні не лише оволодіти професійними вміннями в межах однієї обраної спеціалізації, а й спробувати себе в різних видах та галузях соціально-педагогічної діяльності, в роботі з різними категоріями дітей. Для майбутніх соціальних педагогів це дає можливість більш обґрунтовано обрати спеціалізацію на старших курсах і, в той самий час, бути професійно готовими в майбутньому, в разі необхідності, змінити спеціалізацію в межах своєї професії.

Література

1. Абдуллина О.А. / Педагогическая практика студентов: Учебное пособие для студ. пед. ин-тов / О. А. Абдуллина, Н. Н. Загряжская. – М.: Просвещение, 1989. – 175 с.
2. Галагузова Ю.Н. Социальная педагогика: Практика глазами преподавателей и студентов: Пособие для студ. / Ю. Н. Галагузова, Г. В. Сорвачева, Г. Н. Штинова – М.: Гуманит. изд. центр Владос, 2003. – 224 с.
3. Киселева О. О. Профессионально-педагогическая практика: из опыта работы / О. О. Киселева // Педагогика. – 2001. – № 2. – С. 48-52.
4. Харченко П.В. формування готовності до професійного саморозвитку у майбутнього педагога-музиканта : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Поліна Вагифівна Харченко. – К, 2004. – 218 с.
5. Штефан Л. Зміст сучасної професійно-педагогічної підготовки соціальних педагогів в Україні / Л. Штефан // Педагогіка та психологія : Збірник наукових праць / За редакцією акад. І. Ф. Прокопенка, чл.-кор. В. І. Лозової. – Харків: ОВС, 2002. – Вип. 23. – 168 с.

О. А. Петрикеей

ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМОРАЗВИТИЯ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ В ПРОЦЕССЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПРАКТИКИ

Резюме

Анализируются подходы к социально-педагогической практике. Социально-педагогическая практика рассматривается как фактор формирования профессионального саморазвития будущих социальных педагогов. Выделяются составляющие данного вида работы. Описываются условия, способствующие ее эффективности.

Ключевые слова: социально-педагогическая практика, профессиональное саморазвитие, профессиональная подготовка социальных педагогов.

О. О. Petrykei

PROFESSIONAL SELF-DEVELOPMENT FORMING OF FUTURE SOCIAL TEACHERS IN THE PEDAGOGICAL PRACTICE

Summary

The article is devoted to analysis of social and pedagogical practice approaches. Social and pedagogical practice is considered as a factor of professional self-development forming of future social teachers. The components of this kind of work are selected. The conditions that further to its effectiveness are also described in this article.

Key words: social and pedagogical practice, professional self-development, professional training of social teachers.

УДК 378

Г. В. Ігнатенко, О. В. Ігнатенко

НАСТУПНІСТЬ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ "ТЕХНОЛОГІЇ"

Стаття присвячена проблемі визначення значення наступності навчання учнів початкової та базової школи в умовах включення їх до проектно-технологічної діяльності. Наведені результати дослідної роботи та їх практичне значення для реалізації наступності в умовах модернізації освітньої галузі "Технології".

Ключові слова: наступність, технологія, проект, проектно-технологічна діяльність.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розбудови національної системи освіти, в основу якої закладено гуманістичний підхід до організації педагогічного процесу, однією із актуальних є проблема забезпечення наступності у навчанні. Сама проблема не є новою і має далекі історичні корені. Так, великий педагог Я. А. Коменський у "Великій дидактиці" зазначав, що процес навчання, як і сама природа потребує поступовості і певного порядку, а усе наступне має спиратися на попереднє. Неабияке значення даній

проблеми надавав і Й. Г. Песталоцці за його підходом "сьогоднішні" знання мають спиратися на "вчорашні" і "прокладати шлях до завтрашніх". Зазначимо, що дана проблема має обґрунтування як з точки зору фізіології, так і психології.

Аналіз досліджень і публікацій. К. Ушинський, С. Русова, В. Сухомлинський та ін. доводили, що у навчальному процесі необхідно створювати такі умови, які б забезпечували наступність процесів навчання та виховання. Наукові дослідження Б. Ананьєва, С. Батишева, О. Бушля, В. Мадзігона, А. Усова спрямовані на визначення теоретичних основ наступності; Р. Гуревич, О. Дубинчук, В. Лихач, Н. Розенберг, Л. Хромов, Г. Цибульська акцентують свою увагу на вирішенні проблеми змісту наступності й визначення шляхів її реалізації у навчанні; на дослідження ролі наступності у цілісному педагогічному процесі спрямовані роботи О. Блауса, Ш. Ганеліна, С. Годника, Б. Гершунського, В. Сенько та ін.. Інший напрям досліджень окресленої проблеми присвячений вивченню наступності між дошкільною і початковою освітою (О. Аніщенко, М. Костікова, О. Шабаліна та ін.). Наступність між загальноосвітньою та професійною школами розглядають у своїх працях О. Батаршев, В. Башарін, Ю. Кустов, О. Киверялг та ін.. П. Олейник, Е. Павлютенков, І. Самойленко і ряд інших науковців пов'язали свої дослідження із вивченням питань предметної наступності між різними ланками загальної освіти.

Поняття наступності широко використовується у різних галузях знань про людину: в біології, психології, соціології, педагогіці. У філософському і загальнонауковому контекстах наступність розглядається як об'єктивний, необхідний зв'язок між різними етапами розвитку, сутність якого полягає в тому, що "нове, змінюючи старе, зберігає в собі деякі його елементи" [5, 1065]. Привертає до себе увагу, що у педагогіці існують різні підходи до визначення наступності у навчальному процесі. Вчені-педагоги наступність визначають як загальнопедагогічну закономірність, методологічний принцип, загальнопедагогічний принцип тощо. Відповідно до українського педагогічного словника наступність у навчанні визначається послідовністю і системністю у розміщенні навчального матеріалу, зв'язком і узгодженістю ступенів і етапів навчально-виховного процесу [4, с. 227]. Навчальне пізнання – послідовний процес, для якого характерний постійний перехід від одного етапу до іншого, вищого. Коли ж поетапність такого пізнання порушується або переривається, то об'єкт залишається у кращому випадку неповно пізнаним. Саме тому, розглядаючи процес навчання, важливо враховувати загальнодидактичні умови, які забезпечують ефективність реалізації наступності. Узагальнюючи підходи науковців, серед зазначених умов можна виділити спрямованість на узгодження цілей, завдань, змісту на кожному етапі навчання.

Аналіз психологічної, педагогічної та науково-методичної літератури, педагогічна практика переконують у тому, що проблему забезпечення наступності трудового навчання у школі на різних етапах освіти ще повною мірою не розв'язано. **Метою** запропонованої **статті** є визначення наступності навчання учнів початкової та базової школи в умовах включення їх до проектно-технологічної діяльності.

Проблема наступності між початковою та середньою ланками – одна зі складних і до кінця не розв'язаних проблем технологічної освіти на етапі її модернізації. Зазначена проблема вимагає розв'язання у різних аспектах, зокрема, цільовому, змістовному, технологічному, психологічному тощо. У своєму дослідженні ми виходимо з того, що наступність це безперервний процес виховання та навчання дитини, що має загальні та специфічні цілі, які обумовлюються особливостями кожного вікового періоду розвитку дитини.

Вважаємо, що проблема наступності технологічної освіти не може бути розв'язана без цілісності змісту трудового навчання на всіх ступенях загальноосвітнього навчального закладу. Для визначення зазначеної цілісності звернемося до стандартів початкової і середньої школи. Нами був проведений порівняльний аналіз діючого стандарту початкової школи та стандарту цієї ланки освіти, що був затверджений у 2011 році, зі стандартом середньої ланки.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до стандарту початкової освіти 2005 року у процесі реалізації освітньої галузі розв'язуються такі завдання як ознайомлення учнів з основними напрямками трудової діяльності, формування умінь і навичок роботи ручними знаряддями праці, що застосовуються у різних технологічних процесах; формування практичних умінь і навичок у художній і технічній праці; пропедевтичне ознайомлення зі світом професій; виховання позитивного ставлення до праці [1].

Для досягнення мети освітньої галузі "Технології" стандартом 2011 року передбачається виконання більш широких завдань: формування уявлення про предметно-перетворювальну діяльність людини, світ професій, шляхи отримання, зберігання інформації та способи її обробки; здатності до формулювання творчих задумів, усвідомленого дотримання безпечних прийомів роботи та користування інструментами і матеріалами; розвиток пізнавальної, художньої і технічної обдарованості, технічного мислення у процесі творчої діяльності, навичок ручних технік обробки матеріалів, умінь користуватися технічною термінологією, художньою та графічною інформацією, вміння працювати з комп'ютером; виховання готовності до вирішення побутових питань шляхом застосування алгоритмів виконання технологічних завдань та навичок технологічної діяльності у практичних ситуаціях [2].

Визначені завдання є передумовою виконання основної мети освітньої галузі "Технології" на етапі середньої освіти, що полягає у формуванні технічно, технологічно освіченої особистості, підготовленої до

життя та активної трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, життєво необхідних знань, умінь і навичок ведення домашнього господарства і сімейної економіки, основних компонентів інформаційної культури учнів, забезпеченні умов для їх професійного самовизначення, виробленні у них навичок творчої діяльності, вихованні культури праці, здійсненні допрофесійної та професійної підготовки за їх бажанням і з урахуванням індивідуальних можливостей.

Для реалізації наступності необхідний взаємозв'язок зазначених спрямувань, що визначені стандартами початкової і базової освіти.

Порівняємо змістові лінії, за якими структуроване змістове наповнення галузі на етапах початкової та базової середньої освіти (табл.1).

Таблиця 1

**Змістові лінії, за якими структурований зміст освітньої галузі "Технології"
на етапах початкової та базової освіти**

Змістові лінії, за якими структурований зміст освітньої галузі "Технології"		
За стандартом початкової середньої освіти (2005 рік)	За стандартом початкової середньої освіти (2011 рік)	За стандартом базової середньої освіти (2004 рік)
напрями трудової діяльності; трудове виховання і професійна інформація; пропедевтика інформаційної культури; творча праця.	ручні техніки обробки матеріалів; технічна творчість; декоративно-ужиткове мистецтво; самообслуговування; ознайомлення з інформаційно-комунікаційними технологіями.	людина в технічному середовищі; технологічна діяльність людини; соціально-професійне орієнтування людини на ринку праці; графічна культура людини; людина та інформаційна діяльність (елементи інформології, основи інформаційних технологій, основи алгоритмізації і програмування); проектна діяльність людини у сфері матеріальної культури.

Наведене порівняння дозволяє стверджувати, що певні зміни відбулися у конкретизації змісту трудового навчання через змістові лінії освітньої галузі "Технології" на етапі початкової освіти, які визначені стандартом діючим в умовах сьогодення і затвердженим, який почне діяти з 2012 року; також можна констатувати, що не спостерігається реалізація повної наступності трудового навчання між початковим та базовим етапами освіти.

Якщо взяти до уваги твердження психологів, що будь-які психічні властивості та здібності формуються лише у тій діяльності, для якої вони потрібні, то можна зробити висновок, що не менш важливим для реалізації у шкільній практиці у процесі трудового навчання наступності є аспект педагогічних технологій.

Суттєвою ознакою сучасних інноваційних процесів у сфері трудового навчання і виховання є їх технологізація – неухильне дотримання змісту і послідовності етапів впровадження нововведень. Щодо організації трудового навчання на етапах базової та середньої освіти, то взятє чітке спрямування на включення учнів до проектно-технологічної діяльності.

Суть поняття "проектно-технологічна діяльність" пов'язана з такими науковими поняттями як "діяльність", "технологія", "проект", що мають різноплановий характер.

Діяльність як загальне поняття є рушійною силою і умовою суспільного прогресу. Психологи вказують на три основні види діяльності людини: гру, навчання, працю.

За підходами вчених педагогів школярі беруть участь у різних видах діяльності: ігровій, навчально-пізнавальній, ціннісно – орієнтаційній, предметно – перетворювальній, професійно – трудовій, соціально – комунікативній.

Історично поняття "технологія" (грец. *techne* – мистецтво, майстерність і *logos* – слово, вчення) у значенні науки про майстерність виникло у зв'язку з технічним прогресом. Найбільш вживаним воно є у виробничій діяльності, де технологія тлумачиться як сукупність знань про способи і засоби оброблення матеріалів, мистецтво володіння процесом. До основних ознак технології належить: стандартизація, уніфікація процесу, можливість його ефективного та економічного відтворення відповідно до заданих умов.

Технологічний процес завжди передбачає чітку послідовність операцій з використанням необхідних засобів (матеріалів, інструментів) за певних умов.

Провідним у будь-якій технології вважається детальне визначення кінцевого результату і точне досягнення його. А передумовами застосування поняття "технологія" щодо процесів у виробничій чи соціальній сферах є їх запрограмованість, окресленість кінцевих властивостей передбачуваного продукту,

засобів його створення, цілеспрямоване моделювання умов їх здійснення, а також реальне функціонування цих процесів.

Науково-технічний прогрес зумовив технологізацію не лише матеріального виробництва, а й інтенсивно проник у сферу культури, гуманітарного знання.

Технологічний аспект проектних технологій орієнтує на дієвий спосіб здобуття нових знань у конкретних ситуаціях та їх використання на практиці.

Метод проектів як технологія у сучасних умовах трансформувалася у проектну систему організації навчання, за якою учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань – проектів.

Проектування – процес створення проекту, прототипу, прообразу майбутнього об'єкта, стану. У техніці – розробка проектної, конструкторської та іншої технічної документації, призначеної для забезпечення будівництва, створення нових видів та зразків. У процесі проектування виконуються технічні та економічні розрахунки, схеми, графіки, пояснювальні записки, кошториси, калькуляції та описи.

Проектна діяльність пронизує сьогодні всі сфери функціонування традиційного промислового підприємства.

Аналіз доробок вчених дозволяє згрупувати та виділити наступні ознаки проектної діяльності:

- спрямованість на досягнення конкретної мети;
- базування на координованому виконанні пов'язаних між собою дій;
- обмеженість у часі виконання, визначеність певної дати початку і закінчення;
- наявність певного бюджету (фінансового, матеріального тощо);
- певною мірою неповторність, унікальність.

Загалом, саме ці п'ять ознак, або характеристик, відрізняють проекти від інших заходів, планів, програм, ініціатив. Проектно-технологічна діяльність до якої включаються учні на уроках трудового навчання має бути обґрунтованою і спланованою. На другий план відходить спрямованість уроку на формування умінь і навичок, які носять штучний характер і не прив'язані до конкретної мети. Працюючи над проектами від ідеї до її втілення, школярі навчаються самостійно приймати рішення, прагнуть пізнати для себе те нове, що стає необхідним для реалізації власної цілі.

Враховуючи вище викладе, вважаємо за доцільне орієнтуватися саме на зазначені ознаки для організації навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках трудового навчання на етапі як початкової, так і основної школи.

Відповідно до програми трудового навчання, в учнів початкової школи мають бути сформовані уявлення про предметно-перетворювальну діяльність людини, світ професій; умінь дотримання безпечних прийомів роботи і користування ручними інструментами та різними конструкційними матеріалами, технологічною документацією; навичок ручних технік обробки матеріалів. Щодо ручних технік обробки матеріалів, то конструкційними матеріалами на уроках трудового навчання у початкових класах є папір, природні матеріали, пластилін, хімічні матеріали, деревина, метал, текстильні матеріали. Формування технологічних умінь здійснюється впродовж засвоєння способів предметно – перетворювальної діяльності при роботі з різними матеріалами за певними технологіями, що є не лише засобом здобуття знань, практичних умінь, але й умовою пробудження у школярів бажання включитися до предметно – перетворювальної діяльності, що розвиває, збагачує людський світ, робить людину "невмирущою". Адже саме у молодшому шкільному віці закладається низка ціннісних установок і ставлень.

Впродовж трудового навчання у молодших школярів мають бути сформовані конструктивно – технологічні та конструктивно – художні уміння. Конструктивні уміння базуються на основі здатності особистості до створення уявного образу майбутнього виробу за допомогою методу художньо-технічних проектів: словесного проектування – усвідомлення сформованого в уяві і сформульованого словесно конструктивного завдання; графічного проектування – уявлення і відображення уявного результату художньо – технічного конструювання шляхом графічного зображення конструкцій майбутнього виробу, його форми, розмірів; предметно – маніпуляційного проектування – створення пошукового макету, виробничої моделі предмету проектування.

Педагогічна практика показала, що організація навчального процесу є більш ефективною, якщо послідовно залучати учнів до суспільно та особистісно значущої, творчої діяльності, що має здійснюватися на основі індивідуалізації та диференціації видів, форм і методів предметно-перетворювальної діяльності з різними конструкційними матеріалами. Така спрямованість потребує у процесі трудового навчання включення молодших школярів до проектно-технологічної діяльності пропедевтичного характеру. Включення у процес навчання таких методів проектування як фантазування, комбінування дозволяють його спрямувати на формування конструктивно-художнього мислення, здатності до формулювання творчих задумів; розвитку пізнавальної, художньої і технічної обдарованості, технічного мислення молодших школярів. Розвиток творчої особистості школярів значною мірою пов'язаний з предметно – перетворювальною діяльністю, за якою вони включаються до педагогічних ситуацій вільного вибору, які можуть бути пов'язані не тільки з вибором певних елементів у технологічному процесі, але й загалом із

вибором змісту практичної роботи.

Висновки. Наше дослідження підтвердило, що формування в учнів конструктивно-художніх та конструктивно-технічних умінь відбувається більш ефективно, якщо вони оволодівають різноманітними техніками обробки передбачених шкільною програмою конструкційних матеріалів. Зокрема, нами опрацьована методика, за якою, вивчаючи способи художньої обробки паперу, учні засвоюють оригамі, аплікацію, витинанку, квілінг. Визначена послідовність вивчення технологій забезпечує наступність формування умінь та можливість поєднувати запропоновані технології, дозволяє засвоїти педагогічні способи впливу на особистість учня, а саме словесні, ілюстративні, предметно-маніпуляційні. Також зазначимо для практичної реалізації зазначеного підходу нами у навчальному процесі широко використовувалися інформаційні технології.

Така організація трудового навчання на етапі початкової освіти дозволяє підготувати школярів до включення на етапі базової освіти до проектно – технологічної діяльності. Адже у програмі з трудового навчання для 5-9 класів у новій редакції зазначається, що структура та зміст інваріантних та варіативних модулів побудована таким чином, щоб учні спочатку освоїли основи технології обробки певних матеріалів, а потім приступили до проектної, творчої діяльності. У програмі подано перелік варіативних модулів, які можуть вивчатися у 5-6 класах та у 7-9 класах. Умовами вибору із зазначеного переліку модуля є наявна матеріально-технічної бази, фахова підготовленість самого вчителя, регіональні традиції, наповнюваність класів та бажання учнів. За результатами проведеного дослідження нами встановлено, що вчителі обрали найрізноманітніші теми для вивчення варіативної частини навчальної програми з трудового навчання, зокрема: "Технологія виготовлення м'якої іграшки", "Технологія вирощування рослин (квітів) та догляд за ними", "Технологія ажурного випилювання", "Технологія виготовлення виробів з текстильних і нетканих матеріалів ручним способом", "Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні", "Технологія української народної вишивки" тощо.

Хоча на сучасному етапі потребує особливої уваги дотримання саме останньої умови вибору варіанту, адже за висновками психологів, якщо учень включається до діяльності, яка ним сприймається як само обрана, то мотивація такої діяльності набагато вища, а як наслідок підвищується ефективність процесу навчання. Проведене нами дослідження виявило, що 37% учнів 7-х – 8-х класів не були ознайомлені з можливими темами варіативних модулів програми трудового навчання, а 23% учнів навіть не знали про їх існування, та про те, що вони можуть впливати на їх вибір.

Зазначимо, що програмами варіативних модулів передбачається надання учням можливості працювати з різними конструкційними матеріалами, тому для реалізації наступності вчитель технологій має бути обізнаним з метою, завданнями, змістом трудового навчання у початковій школі.

Учителі початкових класів та вчителі трудового навчання повинні мати чітке уявлення про особливості педагогічних технологій на уроках трудового навчання, що обумовлюються засадами проектно-технологічного підходу, що ґрунтується на такій організації процесу навчання учнів, де пріоритет належить засобам активного навчання. Тільки за таким підходом може бути практично реалізована наступність засвоєння освітньої галузі "Технології" в умовах школи.

Література

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2005 р. N 1/9-695.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. N 462.
3. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. N 24.
4. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
5. Советский энциклопедический словарь / Гл. ред. А. М. Прохоров. – 4-е изд. – М.: Сов. Энциклопедия, 1989. – 1632 с.
6. Програми для середньої загальноосвітньої школи. 1-4 кл. – К.: Початкова школа, 2006. – С. 202-236.
7. Навчальна програма. Трудове навчання. 5-9 класи. Нова редакція. За загальною редакцією В. М. Мадзігона Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист від 27.08.2010 № 1/11 -8205).

А.В. Игнатенко, А.В. Игнатенко

ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ КАК УСЛОВИЕ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО ПОДХОДА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ОБЛАСТИ "ТЕХНОЛОГИЯ"

Резюме

Статья посвящена проблеме определения значения преемственности обучения учащихся начальной и базовой школ в условиях задействования их в проектно-технологическую деятельность. Приведены результаты исследовательской работы и их практическое значение для реализации преемственности в условиях модернизации образовательной отрасли "Технологии".

Ключевые слова: преемственность, технология, проект, проектно-технологическая деятельность.

CONTINUITY AS A CONDITION OF PROJECT TECHNOLOGICAL APPROACH REALIZATION IN THE EDUCATIONAL FIELD "TECHNOLOGY"

Summary

This article is devoted to the problem of determining the importance of continuity of primary and basic schools pupils' teaching in the conditions of their participation in the engineering activity. The results of research and their practical importance for the implementation of continuity in conditions of modernization of educational "Technologies" field are presented.

Key words: continuity, technology, project design, technological activity.

УДК 378.115:377.1:687.1

Т.М. Васенюк

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПТНЗ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ

Проаналізовано процес формування проектних знань і вмінь фахівців швейного профілю під час конструкторської підготовки. Запропоновано для навчального процесу і процесу виготовлення одягу безрозрахункову методику конструювання на типові фігури 333 розмірності.

Ключові слова: проектні знання, вміння; педагог ПТНЗ, швейний профіль, конструкторська підготовка.

Постановка проблеми. В останні десятиліття актуальними стали проблеми, пов'язані з адаптацією людини у суспільстві. Одним із основних завдань системи національної освіти є підготовка висококваліфікованих фахівців до всіх етапів виробництва товарів масового споживання високої якості. Показником підготовки є професіоналізм, що відображається в отриманих нових знаннях, вмінні використовувати їх на практиці; вмінні приймати рішення у різних ситуаціях. Існуюча система підготовки висококваліфікованих фахівців має бути приведена у більш сучасну та ефективну відповідність до потреб економіки країни.

Сучасні процеси освітнього простору, що відбуваються у світі і частиною яких є інтегративні процеси, що несуть у собі великий потенціал для розвитку освіти у нашій країні, роблять нагальним завдання підготовки фахівця, здатного до проектування власної діяльності у різних соціокультурних ситуаціях, готового знаходити шляхи рішення проблем незалежно від поодиноких обставин, виробляти особливу стратегію професійного мислення, поведінки і діяльності. У зв'язку з цим однією із умов успішності особистості є здатність до проектної діяльності, яка надає творчого характеру педагогічній професії, визначає її інноваційний характер.

Поняття "проектна культура", "проектна діяльність" стають все більш актуальними в педагогічній науці і практиці. Педагогічне проектування є важливою складовою праці сучасного педагога. Як інтегральна якісна властивість професійної діяльності, вона характеризується наступними проявами: прагнення до цілеспрямованого перетворення соціуму; ціннісною орієнтацією і реалізацією; відмовою від центризму у проектувальній діяльності, опорою на ідеї людино-, культуро-, природо-, і соціодолітності освітньої системи; критеріальним характером відбору альтернативних педагогічних засобів, їх залежністю від необхідності реалізації конкретної функції, вірогідносним характером можливих рішень.

Отже, на сучасному етапі соціально – економічних перетворень в Україні розширення змістового поля професійної діяльності, зміни професійно – кваліфікаційної структури кадрів згідно з реальними потребами ринку праці і вимогами до якості виробничого персоналу детермінує перегляд концептуальних основ професійно-педагогічної освіти. Особливе значення мають вимоги до професійних якостей майбутнього педагога ПТНЗ, що передбачають наявність особистого творчого потенціалу, глибоке розуміння педагогічних явищ.

Вищі навчальні заклади готують студентів до професійно-педагогічної діяльності у системі професійно – технічного навчання для вирішення стратегічних завдань, сформульованих у Законах України "Про освіту" (1996), "Про професійно – технічну освіту" (1998), Державній національній програмі "Освіта" ("Україна XXI століття") (2000), "Про вищу освіту" (2002), Національній доктрині розвитку освіти (2002), "Основних напрямках реформування професійно – технічної освіти в Україні" (1996), Концепції державного стандарту професійно – технічної освіти (1998), Концепції розвитку професійно – технічної (професійної) освіти України (2004), Концепції розвитку професійно – технічної освіти в Україні на 2010-2020 роки, Концепції Державної цільової програми розвитку професійно – технічної освіти на 2011-2015 роки та інших нормативно – правових актах.

Сутність системи підготовки кадрів вищої кваліфікації – майбутніх педагогів ПТНЗ визначається пріоритетним значенням підготовки для економіки України конкурентноздатних, високопрофесійних і